

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПОЖЕГА

НАРАТИВНИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД
ПОЖЕГА
ЗА 2015. ГОДИНУ

ФЕБРУАР, 2016. ГОД.

САДРЖАЈ

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

1. УВОДНИ ДЕО

Предмет и намена извештаја-----3

Делатност Центра за социјални рад -----3

а. Основна социо-економска обележја општине Пожега

Становништво -----5

б. Показатељи друштвено-економске структуре општине Пожега

Привредни и други друштвени ресурси -----6

Запосленост / Незапосленост / Пензионери -----7

Просечна зарада -----9

2. I. ДЕО - ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Запослени радници----- 9

Услови рада ----- 11

Обука и усавршавање радника ----- 12

3. II. ДЕО - КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Укупан број корисника према старосним групама на активној евиденцији Центра за социјални рад ----- 13

Социо-анамнестички показатељи корисника по узрасним групама ----- 14

Флукуација корисника ----- 15

Старосне групе корисника према оствареним правима, примењеним мерама и пруженим услугама у Центру за социјални рад----- 16

4. III. ДЕО - ПОСЛОВИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Стручни послови Центра за социјални рад

1. Послови процене и планирања -----24

2. Неодложне интервенције -----24

3. Супервизијски послови -----24

4. Управно правни послови -----25

5. Налази и мишљења -----26

Услуге у заједници и друга права која су у функцији локалне самоуправе----- 27

Сарадња са другим институцијама у локалној самоуправи и другим институцијама у Републици ----- 28

5. IV. ДЕО-ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ЦЕНТРУ ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

- ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД ПОЖЕГА
- МЕСТО (ОПШТИНА/ГРАД) Пожега
- ГОДИНА ОСНИВАЊА 1965
- ДИРЕКТОР . . . . . Димитрије Јовићевић
- E-mail . . . . . pozega.csr@minrzs.gov.rs
- АДРЕСА И ПОШ. БРОЈ . . . . . Немањина бб, 31210
- ТЕЛЕФОНИ / TELEFAX . . . . . 031 3816 474, факс: 031 812 572

1. УВОДНИ ДЕО

Предмет и намена извештаја

Предмет извештаја о раду Центра за социјални рад Пожега је приказ остварених права корисника наше општине као и коришћење услуга социјалне заштите у 2015. години, а која предвиђена Законом о социјалној заштити и другим законима и подзаконским актима који регулишу породично-правну заштиту, заштиту деце, одраслих и старијих лица од занемаривања и злостављања, насиља и заштиту других осетљивих група у локалној заједници.

Извештај садржи интерпретацију, коментаре и критички осврт на постојеће стање, уочене промене у потребама корисника и њихових породица и промене у раду Центра. Такође, треба да истакне проблеме и тешкоће у реализацији заштите и пружању помоћи грађанима (корисницима услуга социјалне заштите), истакне потребу за иновацијама и недостајућим услугама социјалне заштите.

Извештај је израђен на основу података у Excel табелама о Центру за социјални рад Пожега, корисницима и услугама социјалне заштите које је Центар обавезан да попуни према обрасцу који је свим центрима доставио Републички завод за социјалну заштиту као и других података добијених у раду у току 2015. године. За израду извештаја коришћени су и доступни статистички и други подаци.

Извештај о раду је намењен оснивачу, локалној самоуправи и њеним надлежним органима, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Делатност центра за социјални рад

Као и сви центри у Републици Србији и Центар за социјални рад Пожега има овлашћења и обавезу спровођења социјалне и породично-правне заштите грађана на територији општине за коју је основан. У складу са законом о социјалној заштити Центар у оквиру јавних овлашћења:

- Процењује потребе и снаге корисника и ризике по њега и планира пружање услуга социјалне заштите;
- Спроводи поступке и одлучује о правима на материјална давања и о коришћењу услуга социјалне заштите;
- Предузима прописане мере, покреће и учествује у судским и другим поступцима;
- Води прописане евиденције и стара се о чувању документације корисника.

У вршењу јавних овлашћења одлучује о следећим правима и услугама о чијем се обезбеђењу стара Република Србија:

- остваривању права на новчану социјалну помоћ;
- остваривању права на додатак за помоћ и негу другог лица и права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица;
- остваривање права на помоћ за оспособљавање за рад;
- услуги породичног смештаја;
- услуги домског смештаја;
- услуги становања уз подршку за особе са инвалидитетом осим у јединицама локалне самоуправе које су према степену развијености изнад републичког просека;
- услуги смештаја за жртве трговине људима;
- праву на једнократну помоћ у случају угрожености већег броја грађана,
- хранитељству,
- старатељству;
- одређивању и промени личног имена;
- мерама превентивног и корективног надзора над вршењем родитељског права и обавља друге послове предвиђене Законом и другим прописима везаним за права и заштиту малолетника у сукобу са законом, заштиту жртава насиља и сл.

Поред наведених послова и задатака Центар обавља и стручне послове у спровођењу социјалне заштите, социјалног рада, породично-правне заштите и старатељства и то:

- Открива и прати социјалне потребе грађана и проблеме у области социјалне заштите,
- Предлаже и предузима мере у решавању социјалних потреба грађана и прати њихово извршење,
- Развија и унапређује превентивне активности, које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема,
- Подстиче, организује и координира професионални и добровољни хуманитарни рад у области социјалне заштите,
- Учествује у пословима планирања и развоја социјалне заштите у јединици локалне самоуправе;
- Обавља и друге послове утврђене Законом и другим прописима.

Центар одлучује у првом степену о коришћењу права и услуга социјалне заштите које обезбеђује јединица локалне самоуправе у складу са Законом о социјалној заштити и општинском Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити на територији наше општине и то:

- праву на једнократну новчану помоћ
- праву на опрему корисника на смештај у установу или другу породицу
- Праву на трошкове смештаја у прихватилиште
- Праву на трошкове смештаја у прихватилиште за жртве породичног насиља,
- праву на путне трошкове и исхрану пролазника
- праву на накнаду трошкова сахране
- праву на бесплатан оброк у народној кухињи
- праву на обезбеђивање огрева
- праву на обезбеђивање школског прибора и уџбеника за школу
- праву на коришћење услуге помоћи и неге у кући за старије и особе са инвалидитетом, помоћи и неге у кући за децу са сметњама у развоју, дневног

центра за децу из породица са ризиком, дневног боравка за децу и младе са сметњама у развоју, социјалног становања у заштићеним условима.

ОСНОВНА СОЦИО-ЕКОНОМСКА ОБЕЛЕЖЈА ОПШТИНЕ

Становништво

Према објављеним резултатима пописа из 2011.године Пожега има **29638** становника од којих је 14509 мушкараца и 15129 жена.Пунолетних је 24748 . Сада је број становника у односу на попис из 2002,године мањи за 8% .Наставља се тренд негативне стопе природног прираштаја.

старост	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
број становника	1140	1356	1380	1710	1680	1757	1754	1851	1866

старост	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85 и више
број становника	1980	2354	2775	2108	1380	1591	1533	943	480

табела бр.1: Број становника у општини Пожега према старосним групама
Извор:Републички завод за статистику

У градском подручју живи 13 153 а у сеоском 16485 наших суграђана.Просечна старост становника Пожеге је 44,1 година (41,1 у граду и 46,5 у селу).

Већинско становништво представљају Срби. У Пожези живи 232 припадника Ромске заједнице док је број припадника других националности незнатан.

У 2015. години број рођених је 217 што је за 6,8 % више него 2017 године (203)број умрлих је 333 што је за 15,9% мање него 2014 године (396).Ови подаци нису апсолутно тачни јер је један број деце рођено у другим градовима осим Ужица па су уписани у матичне евиденције тих општина или градова. Слично је и са бројем умрлих лица. Расположиви подаци указују да се у Пожези 2015. године поправља ситуација кад је у питању стопа природног прираштаја становништва,

	Број домаћинства	са 1 чл.	са 2 чл.	са 3 чл.	са 4 чл.	са 5 чл.	Преко 5 чл.	Пр.бр. Чл.дом.
Пожега	9799	2023	2483	1726	1777	889	901	3,02
Градска д.	4392	768	1079	952	988	359	246	2,98
Сеоска д.	5407	1255	1404	774	789	530	655	3,05

табела бр.2: Број домаћинства према броју чланова у општини Пожега

Потребно је истаћи да је на територији општине Пожега **20,64% једночланих** и **25,34% двочланих** ,што је незнатно мање од половине укупног броја домаћинства. Ако се зна да се у највећем броју ових домаћинства ради о

старачким домаћинствима или домаћинствима одраслих чија деца не живе са њима онда се може очекивати доминација потребе за подршком старима у активностима Центра и других институција у наредних 10 година, посебно у сеоском подручју.

Од укупног броја домаћинстава у нашој Општини 17,61% је трочланих, 18,13% четворочланих, 9,07% петочланих и 9,19% домаћинстава са 6 и више чланова.

Горе наведени подаци су коришћени на основу званичног пописа и новијим подацима тренутно не располажемо.

Привредни и други друштвени ресурси

Међу предузећима која запошљавају највећи број наших суграђана су: Терморад, Ливница Пожега, Потенс-Перфорација, Гинко, Инмолд, Јелен До, Пут Слободе, Радовић Ентеријер, Тојо, Рамах, Вектра, Магнеткомерц...Поред ових производних предузећа ради и неколико хладњача, трговина на велико и мало, оних који се баве услужним делатностима, расадника ...Пољопривреда и сточарство су и даље основни извор прихода у сеоском подручју.

Пожега има две основне и три средње школе: Гимназију са смеровима за математику, рачунарство и језике, Техничку школу, у оквиру које постоје разни образовни правци техничке струке и трговина и Пољопривредну школу са ученичким интернатом.

Туристичка понуда града се састоји од неколико знаменитих локација: црква и манастира које, поред историјског и верског значаја, нуде и културне садржаје (традиционална ликовна колонија при цркви у Прилипцу) као и од природних лепота наше и околних општина (Потпећка пећина, река Рзав са лепо уређеним плажама, итд.).

Када је о културним ресурсима реч, становницима Пожеге је на располагању Културни центар који поседује биоскопску салу са најсавременијом аудио-визуелном опремом и Градску галерију Пожега у којој излажу значајни домаћи али и страни уметници. Што се осталих институција културе тиче треба напоменути Удружење грађана Филм-арт, које сваке године у Пожеги организује међународни студентски филмски камп Интеракција, једини те врсте на Балкану, библиотеку која организује књижевне вечери и ради на афирмацији локалних књижевника, као и још неколико невладиних организација, неформалних удружења и појединаца који својим активностима (организовањем музичко-забавних манифестација, позоришних представа, итд.) додатно обогаћују културни живот града. У 2015. години у Пожеги су одеване Међуопштинске омладинске спортске игре (МОСИ 2015) које су протекле веома успешно јер су сви учесници ових игара и њихови представници одали признање организационом одбору и самом граду Пожега.

Потребно је поменути и следеће, подједнако битне факторе који позитивно утичу на квалитет живота грађана Пожеге а то је добра покривеност установама за здравствену заштиту (болница са палијативном негом, дом здравља, као и амбуланте у сеоским подручјима), Канцеларија за младе, спортски објекти (спортска хала са вишеструком наменом, олимпијски базен отвореног типа који је у процесу реконструкције, неколико десетина мањих спортских терена...) Традиција подстицаја младих за бављење спортом је значајна за њихову адекватну социјализацију и развијање здравих стилова живота.

Од субјеката цивилног сектора треба истаћи Удружење особа са инвалидитетом, „Форцу“ и „Сретење“ који су дали значајан допринос развоју услуга социјалне заштите и могућност младима за активно учешће у развоју наше општине.

Запосленост/Незапосленост/Пензионери

Укупно запослених	жене	Запослени у правним лицима(привредним друштвима,предузећи- ма,установама и друг. организацијама)	жене	Приватни предузетници и лица запослена код њих	жене
6694	2784	4420	1877	2274	907

Табела бр.3: Просечан број запослених у Пожези, по секторима, у 2015 год.
Извор :Републички завод за статистику

У Пожези је током 2015. години просечно било **запослено 22.58 %** укупног броја становништва наше општине, од тога највећи број наших суграђана (запослених у правним лицима) ради у:

-прерађивачкој индустрији-----	2488
-образовању-----	460
-трговини на велико и мало и поправци возила-----	1052
-здравству и социјалној заштити-----	429
-грађевинарству-----	404
-државној управи и обавезном социјалном осигурању-----	403
-саобраћај и складиштење-----	494
-снабдевање водом и управљање отпадним водама-----	146

2014 степен ст.спреме	Незапослена Лица	Жене	2015	Незапослена Лица	Жене
I	372	150	I	342	140
II	162	87	II	123	66
III	610	210	III	572	197
IV	646	418	IV	639	416
V	16	3	V	8	1
VI	140	107	VI	69	54
VII-1	158	104	VII-1	147	91
VII-2	0	0	VII-2	0	0
Укупно	2104	1079	Укупно	1961	1008

Табела бр 4 :Преглед броја незапослених према степену стручне спреме у општини Пожега на дан 31.12.2015. године.

Број незапослених лица у Пожези је **1961** и смењен је у односу на број у 2014. години када их је било 2104. Ово мало смањење незаполености се може

објаснити запошљавањем кроз преквалификацију за потребе прерађивачке индустрије. Сви пунолетни и радно способни корисници материјалних давања преко Центра су дужи низ година на евиденцији незапослених. Потребно је истаћи да се методама социјалног рада у поступку утврђивања чињеница од значаја за остварење права на новчану социјалну помоћ уочава појава да је и даље значајан број лица непријављен у време док ради код приватних послодаваца. Жене привремено запослење налазе најчешће у хладњачама .

Међу незапосленим је и даље највећи број лица од 25 до 29 година, што негативно утиче на њихово планирање породице, могућност стварног осамостаљивања од породице порекла и развој здравих животних стилова.

	2014	2015
Старост	50-65	50-65
Укупно лица	633	673
Број жена	266	309

Табела бр 5:Преглед укупног броја незапослених и броја жена преко 50.год.

И у 2015 .години је запошљавање тешко запошљива група лица преко 50 година. Они су начешће радно ангажовани кроз јавне радове и рад на одређено време на складиштењу воћа у сезони брања, на пружању услуга социјалне заштите и сл .Наша установа је и током 2015. год. ангажовала 5 жена на пословима геронтодомаћица. Ангажовањем ових лица задовољена је потреба наших суграђана у сеоском подручју за помоћи у кући. Ово ангажовање је реализовано преко конкурса јавних радова НСЗ-а. Међутим овај пројекат као и раније започети пројекат помоћи у кући деци са сметњама у развоју који је финансиран средствима Европске уније и локалне самоуправе није настављен током 2015. год. због уредбе о забрани запошљавања и радног ангажовања у јавним предузећима и установама.

Посебну тешкоћу у задовољењу основних потреба су имали корисници најнижих примања који су се најчешће обраћали са захтевом за једнократне новчане помоћи за набавку лекова, одеће и обуће за децу и огрева. О потреби корисника за једнократним новчаним помоћима које обезбеђује локална самоуправа указују и следећа табела о примањима запослених.

Просечна зарада без пореза и доприноса	
Децембар 2015	Јануар-децембар 2015
35852	33455

Табела бр 6:Просечне нето зараде у општини Пожега
Извор:Републички завод за статистику

Просечна нето зарада у Републици у децембру 2015 била је 51485 динара а од јануара до децембра 2015.године 44432 динара. Нето зарада у нашој Општини је у децембру била за 15633 дин. мања од републичког просека, а 10977 динара мања на нивоу просечне из 2015. године.

Категорија/врста права	инвалидска	старосна	породична	УКУПНО
Фонд запослених	1473	2753	1203	5429
Фонд самостал. делатн.	87	224	87	398
Фонд пољопривредника	108	1379	161	1648
Фонд војних пензионера	18	43	18	79
УКУПНО	1686	4399	1469	7554

табела бр.7: број пензионера по категоријама/врсти права за децембар 2015. г.
Извор: Фонд ПИО

Највећи је број корисника који су пензију стекли по основу запослености (старосне,инвалидске) а затим пољопривредних пензионера. У извештајном периоду су пензионери са најнижим пензијама били у веома неповољном материјалном положају и често су се обраћали Центру за једнократне помоћи за набавку лекова и огрева.

Пољопривредни пензионери из самачких старачких домаћинстава су у најнеповољнијем положају.

Пошто је број пензионера већи од броја запослених за **860**, онда се може закључити да је веома мали број одраслих у могућности да финансијски помаже своје старе родитеље.

2. ДЕО

ЦЕНТАР ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

Запослени радници

У 2015. години број запослених радника се није мењао у односу на претходну годину. Запослено је 11 радника које финансира Република од који је 10 на неодређено и један на одређено време, до истека мандата директора.

Локална самоуправа не финансира ни једног радника за послове Центра који су нам Законом о социјалној заштити поверени у надлежност.

Извор финансирања	ВРСТА ПОСЛОВА				Укупно
	Руководећи	Стручни послови	Административно-финансијски	Остали	
Република Србија	1	7	2	1	11
Укупно	1	7	2	1	11

Табела бр. 8: Структура запослених у Центру за социјални рад Пожега према решењу МРЗСП у току 2015 .године

Стручни радници су обављали следеће послове:

- водитељ случаја :**3 социјална радника,2 психолога**
- супервизор и водитељ случаја(комбиновано):**1 педагог**
- стручни радник на управно- правним пословима: **1 правник**

У погледу родне засупљености у нашој установи, као и у већини центара у Републици, запослени су у већини женског пола. Обезбеђење стручног кадра је

отежано Владином Уредбом о запошљавању нових лица што се неповољно одражава на функционисање установе. Додатно оптерећење је обавеза свих стручни радника, укључујући и правника, да обављају и стручне послове у Домском одељењу.

Међу запосленима највећи број је старости од 40 до 57 година. Један запослени има мање од 30 година и две су у старосној групи од 30 до 40 година.

Решењем надлежног Министарства у Центру за социјални рад је 2003. год. основана посебна организациона јединица за смештај одраслих и старијих лица. Капацитет је 50 корисника али, због потреба наших суграђана и великог броја захтева за смештај лица ван наше Општине, увек постоји листа чекања.

Министарство је при оснивању наведене организационе јединице одобрило финансирање једног запосленог-руководиоца организационе јединице из буџета Републике. Две медицинске сестре и лекар са половином радног времена се финансирају из Фонда здравства а 10 запослених из цене смештаја. Остале стручне и административно-финансијске послове обезбеђују запослени у Центру. Управно- правни послови су у потпуности додељени правнику Центра што превазилази могућности адекватног ангажовања једног извршиоца. Обим посла који је отварањем организационе јединице за смештај додељен запосленима у Центру озбиљно угрожава квалитет рада запослених на пословима јавних овлашћења.

У току 2015. године била је ангажована свега једна особа на одређено време на пословима помоћи у кући старијим и инвалидним лицима коју финансира локална самоуправа.

Ни у овом извештајном периоду није било заинтересованих за волонтерски рад у правом смислу. Лица која су се интересовала имала су за циљ стицање знања и искустава у стручним пословима, а према важећим прописима о волонтирању не може се примити волонтер за послове који су предвиђени правилником о систематизацији.

Међутим, током 2015. године повремено смо ангажовали за потребе домског одељења једног радног терапеута који се ангажовао као волонтер.

Услови рада

Центар нема довољан број канцеларија за редовне делатности. Правник нема посебну канцеларију већ ради са административним радником, у две канцеларије раде по два стручна радника заједно што се негативно одражава на самог корисника и на радну ефикасност запослених. Објекат и просторије Центра нису приступачне особама са инвалидитетом. Простор је на спрату, не постоји лифт ни приступна рампа. Прилагођавање простора особама са инвалидитетом захтева већа инвестициона улагања заједно са Националном службом за запошљавање.

Установа је опремљена довољним бројем компјутера и пратеће опреме потребне за несметан рад. Запослени имају основну информатичку писменост за руковање наведеном опремом али постоји потреба за додатним обукама да би се што боље користили постојећи ресурси. Одржавање опреме и програма који се користе у раду поверено је стручним лицима ван установе.

Сви рачунари су интерно умрежени што омогућава бржу и ефикаснију комуникацију међу запосленима у току рада што је посебно значајно за подршку стручним радницима од стране супервизора и увид руководиоца у поштовање процедура и рокова у појединим предметима односно у раду са корисницима.

Сви запослени имају приступ интернету чиме им је омогућено благовремено упознавање са новинама у стручном раду ,изменама законских и подзаконских аката и другим важним информацијама за рад са корисницима.

Континуирано су обезбеђивана и штампана издања часописа, литературе и другог материјала потребног за ефикасност и компетентност запослених.

Центар има једно возило које користе стручни радници у обављању редовних послова као и једно теренско возило са четири вуче које смо добили у додатној прерасподели средстава крајем 2014 године од Министарства поготову имајући у виду конфигурацију терена и чињеницу да се теренске посете обављају и у зимском периоду, често постоји потреба за таквим. Повремено је за послове теренских посета и помоћи у кући старијим лицима коришћено возило наше организационе јединице за смештај одраслих и старијих.

Обука и усавршавање запослених

Сви стручни радници поседују лиценцу за рад и постали су чланови Коморе социјалне заштите. За обнављање лиценце је, поред квалитета рада, потребно и похађање акредитованих програма обуке, присуство стручним скуповима, семинарима и конференцијама.

План стручног усавршавања запослених, који је још почетком 2013. године достављен Републичком заводу за социјалну заштиту је реализован. Супервизор је редовно учествовао у свим организованим едукацијама у организацији Завода за социјалну заштиту Србије. И у току претходне године Републички завод је континуирано пружао подршку запосленима на пословима супервизије у малим центрима јер они истовремено раде и на пословима водитеља случаја што смањује могућност веће посвећености супервизији као непосредној подршци водитељима случаја.

Запослени су мотивисани за професионални развој. Присутствовали су понуђеним саветовањима и семинарима организованим од стране ресорног Министарства, Завода за социјалну заштиту, Асоцијације центара за социјални рад, Синдиката запослених у социјалној заједници и невладиног сектора. Стручни радници су похађали следеће акредитоване програме: Примена института хипотеке у социјалној заштити, Спровођење васпитних налога – појам, сврха и примери добре праксе, Унапређење поштовања људских права старијих у присуству услугама социјалне и здравствене заштите, Актуелно стање и проблеми хранитељске заштите у Златиборском округу, присуство 6. сабору социјалне заштите на Дивчибарама, Напредни тренинг за рад са сексуалним мањинама и њиховим породицама.

Организациона структура наше установе захтева и континуиране обуке везане за противпожарну заштиту која је одржана током 2015. године за све запослене раднике, безбедност и здравље, примену принципа хасапа стандарда, захтеве санитарне инспекције, Завода за јавно здравље и сл. Све неговатељице и сестре су по занимању медицински техничари и све су у току извештајног периода похађале семинаре и имају лиценцу за рад медицинских техничара.

3. Д Е О

КОРИСНИЦИ УСЛУГА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Укупан број корисника према старосним групама на активној евиденцији ЦСР

УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД уписаних у регистар и на активној евиденцији у 2015.год.						
Корисници по узрасту	Број корисника на активној евиденцији 01.01.2015-31.12.2015.			Број корисника на активној евиденцији 31.12.2015.		
	м	ж	Укупно	м	ж	Укупно
Деца (0-17)	131	86	217	77	51	128
Млади (18-25)	20	16	36	15	13	28
Одрасли (26-64)	132	151	283	83	97	180
Старији (65 и више)	96	181	277	73	153	226
Укупно	379	434	813	248	314	562

Табела бр.13: Број корисника Центра за социјални рад Пожега

Из табеле бр. 13 види се да је током 2015. године било 813 корисника на активној евиденцији, а да је рад са њих 562 настављен и у 2016. години. Број корисника који више нису на активној евиденцији Центра је 251 или 30,87 % укупно активних корисника током 2015. године. За разлику од претходних година (изузев 2014. год.) када су у табелу корисника уписивани само носиоци права на НСП, ове, као и прошле године, табела садржи и чланове породица носилаца права што ће бити примењивано у табелама и наредни година.

Социјално-анамнестички показатељи корисника по узрастима.

На основу података о родној припадности (434 женског и 397 мушког) према животној доби карактеристично је да су особе мушког рода на млађим узрастима чешће корисници у систему социјалне заштите док са порастом броја година долази до потпуно другачије ситуације па су жене старијег животног доба у много већем проценту присутне на активној евиденцији Центра. Овај податак се делимично може објаснити већом спремношћу жена да се обрате за помоћ као и да су у већем проценту без личних примања, јер је мањи број жена међу

запосленима и пензионера у односу на мушкарце. Такође, приметан је већи број мушке деце у породицама ромске националности који су корисници права на новчану социјалну помоћ, док су одрасли и старији женског пола бројнији од мушкараца у остваривању права на додатак за туђу негу и помоћ другог лица.

Када посматрамо групе корисника по старости најбројнији су одрасли, затим старији, деца па млади. Већи број одраслих и старијих корисника указује да неповољни социо-економски услови радно способно становништво доводе до статуса корисника права и услуга Центра за социјални рад. Најзаступљеније категорије корисника која су старија лица јесу корисници додатка за туђу негу и помоћ другог лица и увећаног додатка као и материјално необрзбеђена лица – корисници права на новчану социјалну помоћ.

Укупан број корисника (15 и више година) према школској спреми и родној припадности			
Школска спрема	мушки	женски	укупно
Без школске спреме	101	191	292
Основна школа	120	124	244
Средње образовање	54	48	102
Више и високо образовање	8	5	13
Непознато	4	2	6
Укупно	287	370	657

Табела бр.14: Број корисника старијих од 15 година према родној припадности и школској спреми

На активној евиденцији Центра је било 657 корисника старијих од 15 година. Међу њима је највећи број са без основне школе (292), затим са основном школом (244), а најмање са високим и вишим образовањем (19). Подаци указују на потребу даље подршке образовању младих и одраслих. Међу корисницима без школске спреме односно без икаквог формалног образовања је скоро дупло више жена. Највише лица без формалног образовања је међу ромима који су корисници новчаних социјалних помоћи као и једнократних помоћи, али и старачко домаћинства.

Пребивалиште корисника према старосним групама							
Старосне групе	Градско			сеоско			укупно
	мушки	женски	укупно	мушки	женски	укупно	укупно
Деца (0-17)	73	50	123	58	36	94	217
Млади (17-25)	11	8	19	9	8	17	36
Одрасли (26-64)	70	90	160	62	61	123	283
Старији (65 и више)	38	81	119	58	100	158	277
Укупно	192	229	421	187	205	392	813

Табела бр.15: бр. корисника према пребивалишту, старосним групама и родној пр.

Из табеле бр. 15 се види да је број корисника који живи у градском подручју за 29 већи од броја корисника из сеоског подручја. Добијени податак се разликује од податка добијеног за 2014. када је било више корисника из сеоског подручја. Ово се може објаснити тиме да су услуге које установа пружа у локалној заједници доступније али и познатије градском становништву.

Такође, табела показује већи број деце у градском подручју у односу на сеоско, што се може објаснити чињеницом да су ромске породице у којима је знатно већи број деце, а које су корисници права на НСП, углавном насељени у граду.

Исто тако, из табеле се види да је већи број старијег сеоског становништва у односу на градско из исте старосне групе, што се може образложити тиме да су корисници права на додатак за туђу негу и помоћ другог лица углавном старо сеоско становништво.

Флуктуација корисника

Кретање броја корисника у извештајном периоду						
Старосне групе	Пренети	Новоевидентирани	Реактивирани	Укупно корисника	Стављени у пасиву	
Деца (0-17)	128	83	6	217	89	
Млади (18-25)	31	5	0	36	8	
Одрасли (26-64)	238	36	9	283	103	
Старији (65 и више)	224	53	0	277	51	
Укупно	621	177	15	813	251	

Табела бр.17: Флуктуација корисника у 2015. год.

Од укупно 813 корисника који се налазе на евиденцији у 2015. години, њих 251 је стављено у пасиву јер је престала потреба за радом. Од тога је највећи број корисника, њих 103, из групе одраслих, а најчешћи разлог је престанак права на новчану социјалну помоћ услед законског прекида од минимум 3 месеца породицама.

Деца улазе у систем социјалне заштите, поред тога што су чланови породица корисника новчане социјалне помоћи, најчешће и кроз поступке спорења родитеља око вршења родитељског права али и проблема у понашању. Највећа флуктуација у групи деце је делом због преласка у другу старосну групу а делом што је највећи број оних који се на евиденцији појављују због захтева Суда за налаз и мишљење у погледу вршења родитељског права као и Органа за прекршаје где се предмети затварају након достављања тражених налаза. Највећи проценат реактивираних предмета је у групи одраслих корисника, затим деце што указује на потребу за пажљивијом анализом када је у питању одлука о затварању случаја или потребом за даљим услугама. Рад са децом чији се родитељи споре око вршења родитељског права се у 70% случајева завршава достављањем мишљења Суду. Међу децом је и највећи проценат новоевидентираних и то су најчешће деца корисника новчане социјалне помоћи и једнократних новчаних помоћи.

Старосне групе корисника према оствареним правима, примењеним мерама и пруженим услугама у Центру за социјални рад

Дете може бити корисник социјалне заштите када му је угрожено здравље, безбедност и развој, без обзира из којих разлога. То су деца за коју је извесно да без подршке социјалне заштите неће моћи да достигну оптимални развој. Када се то има у виду онда се може схватити значај повезаности локалне заједнице, свих институција система и Центра као носиоца подршке сваком детету.

Број деце према корисничким групама и узрасту у 2014.години					
Корисничке групе	0-2	3-5	6-14	15-17	Укупно
Деца под старатељством	0	2	9	6	17
Деца жртва насиља и занемаривања	1	0	7	3	11
Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом	0	0	5	18	23
Деца чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права	8	11	32	10	61
Деца чије су породице корисници права на НСП и других видова материјалних давања	6	11	31	14	62
Деца ОСИ	2	3	18	6	29
Деца жртве трговине људима	0	0	0	0	0
Деца страни држављани без пратње	0	0	0	0	0
Деца која живе и раде на улици (деца улице)					
Деца повратници/реадмисија	0	0	0	0	0
Остала деца	1	2	13	3	19

Табела Бр.19:Број деце на активној евиденцији Центра за социјални рад према корисничким групама

Од укупно 217 деце на активној евиденцији Центра у 2015. години, највећи број деце, њих 62, су **деца чије су породице корисници права на НСП и других видова материјалних давања** а затим и **деца чији се родитељи споре око начина вршења родитељског права**.

Центар је за 54 деце доставио Суду 44 мишљења о подобности родитеља за вршење родитељског права а код 12 деце корисника је рађено на регулисању личног односа детета и родитеља. Суду је током 2015. године достављено и једно мишљење о лишењу родитељског права према једном детету, а Центар је током 2015. године покренуо пред судом и један кривични поступак против родитеља двоје деце због занемаривања и злостављања. И даље је највећи број деце (32) чији су родитељи у постуку развода барака на узрасту од 6-14 година што је неповољно по њихов даљи развој јер су им у овој фази развоја потребни стабилни услови за функционисање, интеграцију у вршњачке групе, усвајање позитивног система вредности....Нестабилни породични услови утичу на њихово некритичко настојање да се интегришу у групу вршњака где ће бити прихваћени, превазићи

осећај различитости и редуковати напетост проузроковану нестабилном породичном ситуацијом. Због осетљивости деце у овој узрасној групи водитељи случаја су заједно са децом и родитељима сачињавали планове услуга који су подразумевали интензиван рад и подршку породици минимално 6 месеци.

Следећа по броју је корисничка група - **Деца ОСИ**, њих 29 од којих је

- 9 корисника додатка за туђу негу и помоћ

- 12 корисника права на увећану туђу негу и помоћ

- остала деца са сметњама у развоју су корисници других услуга као што је подршка њиховим породицама, материјална подршка сл..

Деца са проблемима у понашању и у сукобу са законом су деца која су у сукобу са родитељима, старатељима и заједницом и која угрожавају себе и околину, или деца која злоупотребљавају алкохол, дроге и друге опојне супстанце. На евиденцији Центра је у 2015. години било 23 корисника из ове категорије и то 5 узраста од 6-14 година и 18 од 15-17 година. Број деце у овој корисничкој групи је у односу на 2014. повећан за 2, али тако да је на узрасту од 6-14 година дошло до смањења броја за једно дете, док је на узрасту од 15-17 година број повећан за 3.

У току 2015. године на евиденцији Центра се налази 16 **деце која су под стрателством** и то 6 на узрасту 0-2 године, 1 на узрасту 3-5 година, 6 на узрасту 6-14, и 3 на узрасту 15-17. Четрнаесторо деце је под сталним старатељством док су два детета била под привременим старатељством.

Укупно 14 деце је обухваћено мером сталне старатељске заштите и то су у највећем броју деца чији су родитељи лишени родитељског права због занемаривања. Током извештајне године дошло је до смањење броја деце под старатељством из разлога што је одређени број деце напунило 18 година. Два детета су била под привременим старатељством у поступку расправљања заоставштине у коме Центар није дао сагласност на негативну наследничку изјаву родитеља те је постављен привремени старатељ.

Од укупног броја деце која су обухваћена мером старатељске заштите, петоро деце се налази под непосредним старатељством Центра, старатељску улогу над осморо деце врше сродници а за троје деце хранитељи.

Код све деце се врши годишње преиспитивање старатељске заштите.

Када су у питању деца која су се у извештајном периоду налазила на смештају, по старосној структури и врсти смештаја, од укупно 15 деце, на хранитељству у сродничкој породици се налази њих 5, а на хранитељском смештају у другој породици 10. У установама је било смештено петоро деце.

На евиденцији Центра за социјални рад налази се 9 хранитељских породица укључујући и сародничке хранитељске породице а 5 хранитељских породица поседује потврду о подобности за бављење хранитељством и које чекају на смештај деце. Центар ће и даље радити на развоју хранитељства, као вида смештаја који је у најбољем интресу деце. Проблем је што се породице и даље не одлучују за обуку за специјализовано хранитељство, због очекиваних тешкоћа у раду са децом са сметњама у развоју. Хранитељски смештај за старије и особе са инвалидитетом, није реализован на територији наше општине осим када се ради о сродничким породицама.

Корисничкој групи **деца жртве насиља и занемаривања** припадају и деца која су у ризику од насиља и занемаривања. Највише је деце узраста од 6-14 година (7), затим од 15-17 (3) и једно дете на узрасту од 0-2 године. Центар је обављајући послове заштите деце покренуо 3 кривична поступка против родитеља због пропуста у вршењу родитељског права .

Број пунолетних корисника у ЦСР по корисничким групама и старости у 2015. години					
Корисничке групе	Млади (18-25)	Одрасли (26-64)	Старији (65-79)	Старији (80 и више)	УКУПНО
Жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања	0	19	5	1	25
Особе са ивалитетом	23	105	173	29	330
Особе са друштвено неприхватљивим понашањем	3	5	0	0	8
Особе које имају потребе за домским смештајем и другим услугама социјалне заштите у лок. заједници	8	20	32	20	80
Материјално угрожене особе	8	140	40	2	190
Страни држављани и лица без држављанства у пореби за соц.заштитом	0	0	0	0	0
Жртве трговине људима	0	0	0	0	0
Остали	0	13	6	3	22
Укупно	42	302	256	55	655

Табела бр.21: Број пунолетних корисника према корисничким групама у 2015. год.

Сва лица старија од 18 година чине другу групу корисника-пунолетних корисника. Укупан број пунолетних корисника је 596 од чега је: 6,04% младих, 47,48% одраслих и 46,47% старијих. Корисници припадају једној од следећих корисничких група:

- пунолетна особа која живи у породици али је њена безбедност, здравље и благостање угрожена због неадекватне породичне подршке, особе које због тешкоћа у личном функционисању себе угрожавају, пунолетне особе које живе саме или их је породица напустила, особе са ивалитетом које су у ризику од занемаривања или самозанемаривања.

- жртве насиља

- особа са проблемима у понашању – особе које услед болести или сметњи у психофизичком развоју нису у стању да нормално расуђују и штите своја права и интересе и/или својим понашањем угрожавају своју околину; особе које због злоупотребе алкохола или дрога или тешкоћа у функционисању; младе особе које су у сукобу са родитељима или заједницом;

- особе са поремећеним породичним односима-пунолетне особе које имају тешкоћа у партнерским релацијама и које су у сукобу са другим члановима породице;

- социо-материјално угрожена особа - лица која имају тешкоћа о самосталном старању о себи и породици услед социо-економских тешкоћа због чега им је потребна подршка система;

- остали корисници - сви други корисници који не припадају ни једној од наведених кориснички група

Међу пунолетним корисницима највећи је број корисника туђе неге и помоћи. У овој корисничкој групи највећи је број старијих лица

Следећа по величини је група социо-материјално угрожених, а у њој је највише одраслих, затим особе које имају потребе за домским смештајем (у број ових особа су урачунати и корисници који се већ налазе на смештају) и другим услугама социјалне заштите у лок. заједници, жртве насиља, занемарене особе и у ризику од занемаривања где је највише одраслих.

Међу младим, одраслим и старим корисницима је у 2015. години било 256 лица без запослења. Највише је одраслих незапослених (224), а када су млади у питању од укупно 36 корисника са евиденције 32 је незапослено.

Старатељска заштита је у предходном извештајном периоду примењена у односу на 45 пунолетних корисника. Ова мера је у највећем броју примењена према одраслим корисницима-29, затим старијим-15 и само 1 корисник из групе младих је под старатељством.

И даље постоје тешкоће у смештају душевно оболелих лица. Због недовољних капацитета за смештај ових корисника, дужина чекања је и до две године, због чега нисмо у могућности да применимо одговарајући облик заштите корисника, што у социјалној средини оставља утисак наше неефикасности па смо често изложени притиску и незадовољству суграђана.

У раду са корисницима посебна пажња у раду посвећује се осетљивим корисничким групама.

Посебно осетљиве групе корисника су деца са проблемима у понашању, жртве насиља, социо-материјално угрожене породице, особе са инвалидитетом, припадници ромске заједнице као и избегла и расељена лица.

Од укупног броја деце са испољеним проблемима у понашању (23), највише су заступљена деца од 15 до 17.

У току рада смо дошли до података да су најчешће жртве насиља били одрасли (19). Доминантна врста насиља код одраслих је психичко насиље, док је код старих доминантно физичко. Центар је подношењем кривичних пријава и материјалном и правном помоћи одраслим лицима, пружао заштиту жртвама насиља. Највећи ефекти су у заштити деце.

Наши грађани су користили права на материјалну подршку коју обезбеђује Република - Новчану социјалну помоћ, Додатак за туђу негу и помоћ и Увећани додатак за туђу негу и помоћ и помоћ у природи.

У току 2015. године право на НСП остварило је 240 носилаца права и чланова њихових породица. Највећи број користи временски ограничену НСП јер се ради о радно способном становништву, које ово право може користити најдуже 9 месеци а након 3 месеца захтев и поступак се може поновити.

Највећи број корисника НСП је корисник бесплатног оброка у народној кухињи који обезбеђује локална самоуправа преко Црвеног Крста. 258 наших суграђана се храни у народној кухињи. Црвени Крст је грађанима поделио 300 пакета (материјалних помоћи) намирница и хигијене при чему је 486 лица добило ову помоћ са градског и 36 сеоских подручја.

Сврха једнократних помоћи	Број корисника	Број једнократних помоћу
Домаћинство	110	287
Исхрана	103	508
Лекови и лечење	63	385
Превоз	27	59
Елементарне непогоде	0	0
Сахране	32	32
Школовање	57	71
Трошкови опремања	5	5
Друго	41	52
Свега у 2015. год.	483	1399

Табела бр.16:Једнократне новчане помоћи по намени

Припадници ромске заједнице су углавном староседеоци у нашем месту и међу њима нема бескућника. Највећи број је адекватно стамбено обезбеђен. Поред материјалне подршке пружане су им услуге из домена породично-правне заштите. Двоје ромске деце је и даље смештено у хранитељску породицу.

Од избеглих лица двоје се налази у нашем Домском одељењу а остали су добили наше држављанство и користе све услуге центра као остали грађани. Интерно расељена лица ретко користе услуге социјалне заштите. Углавном се обраћају поверенику за избеглице, док услуге Центра користе само у циљу информисања и правних савета.

4. ДЕО

ПОСЛОВИ ЦСР НА ОСТВАРИВАЊУ ПРАВА,ПРИМЕНИ МЕРА И ОБЕЗБЕЂИВАЊУ УСЛУГА

У току 2015. године Центар је реализовао и активности према лицима који нису корисници, односно није имало основа за њихов упис у регистар корисника. Издато је 218 уверења за потребе остваривања родитељског додатка, 3 уверења за остваривање права на дечији додаток и 11 уверења о пословној способности.

Стручни послови ЦСР

Послови процене и планирања

У раду са корисницима добра процена је основа за планирање мера и услуга у складу са потребама и интересима корисника. Стручни радници, уз супервизијску подршку, су извршили 110 почетних процена;48 усмерених,1 процена опште подобности усвојитеља. Процене су рађене у свим случајевима предвиђеним Правником о стандардима и нормативима у раду Центра за социјални рад.

За потребе рада са корисницима сачињено је 137 планова, од чега: за децу 38, за младе 14, затим одрасле 30 и старије 55. Наведени подаци су последица интензивног рада са децом као и ревизија смештаја деце и ревизија старатељства. Код малолетника са поремећајем у понашању су такође потребне чешће евалуације планова.

Неодложне интервенције

У току извештајног периода није било потребе за предузимањем неодложних интервенција.

Супервизијски послови

Супервизор је своје послове обављала уз континуирану подршку од стране Републичког завода за социјалну заштиту. Супервизор је извршила 170 индивидуалних супервизија. Одржано је и 7 групних супервизијских састанка. Супервизор нашег Центра је био члан тима у 2 случаја. (домски смештај, ревизија старатељства, хранитељство...). Обзиром да припадамо групи малих центара, супервизор је радила и као водитељ случаја за 46 корисника.

Управно-правни правни послови

Број решења/закључака према врсти права у 2014. години						
Врста решења	Број захтева према врсти права					Укупно
	Новчана соц. помоћ	Једнократна новчана помоћ	ТНП	Увећан ТНП	Помоћ за оспособљавање за рад	
Број поднетих захтева за признавање права	96	1401	45	55	0	1597
Број решења о признавању права	82	1399	24	19	0	1524
Број решења којима је одбијен захтев за пр.права	14	2	21	36	0	73
Број решења о обустави поступка	0	0	0	0	0	0
Број закључака о даљем признавању права у поступку преиспитивања	41	0	0	0	0	41
Број решења којима је престало Право у поступку преиспитивања	20	0	12	11	0	43

Табела бр.17: Број решења према врсти права

Налази и мишљења

Налази и мишљења које су водитељи случајева сачињавали, достављани су по захтеву других институција или по службеној дужности када је било потребно иницирати даљу заштиту корисника у оквиру других служби, установа или органа. Израда налаза и мишљења је значајна јер садржи информације које су у функцији заштите и реализације интереса корисника. У претходном извештајном периоду школама или предшколским установама достављен је један налаз и мишљење за младе, здравственим установама достављена су два налаза и мишљења такође за младе и 4 за одрасле, Установама социјалне заштите достављено је 3 налаза и мишљења за одрасле и 10 за старије, другим Центрима за социјални рад достављено је 2 налаза и мишљења за одрасле, интерресорној комисији 17 налаза и мишљења за децу а другим установама достављена су још два налаза и мишљења за одрасле.

Највећи број налаза и мишљења по захтеву суда дат у је поступцима вршења родитељског права а затим у заштити права и интереса детета. Значајан је број достављених мишљења и за потребе вођења кривичног поступка и у прекршајном поступку. Квалитет достављеног налаза и мишљења посебно је значајан у кривичним поступцима покренутим против родитеља због занемаривања и злостављања детета. Сви ови поступци су окончани а интерес деце заштићен у току извештајног периода.

Услуге у заједници и друга права која су у функцији локалне самоуправе

У нашој Општини локалне услуге нису довољно развијене. Центар је био током 2013. год. пружалац услуга Дневног центра за децу из породица са ризиком, Помоћи у кући старијим и инвалидним лицима, Помоћи у кући за децу са сметњама у развоју као и Социјалног становања у заштићеним условима. Због Уредбе Владе Србије о забрани запошљавања у јавном сектору, током 2014. године реализована је само услуга Помоћи у кући за старије и особе са инвалидитетом и то ангажовањем једне геронтодомаћице. Током 2015. године путем пројекта НСЗ-а, реализован је пројекат услуга помоћи за старије и особе са инвалидитетом и то ангажовањем пет геронтодомаћица у трајању од 3 месеца.

Добит коју су имали корисници ове услуге примарно је усмерена на подизање квалитета њиховог живота кроз пружање услуга везаних за исхрану, хигијену, огрев, набавку лекова и редовније посете лекару као и дружења чиме је редукован осећај усамљености који је често присутан код старијих и болесних. Један број корисника је на овај начин добио и информацију о правима и услугама у социјалној заштити (Туђа нега и помоћ, једнократне новчане помоћи и сл).

Социјално становање у заштићеним условима припада групи услуга становања уз подршку. У два објекта социјалног становања који су у функцији од 2003. године ,сада живи 29 корисника у 12 стамбених јединица. У овим објектима су смештена избегла лица, остарели, хронично оболели, једнородитељске породице и локална самоуправа издваја средства за трошкове струје и воде за кориснике социјалне новчане помоћи као и за текуће одржавање објеката.

Сарадња са другим институцијама у локалној самоуправи и другим институцијама у Републици

Срадња са представницима локалне самоуправе се одвија без тешкоћа. У 2015. години Центар је на локалном нивоу остварио успешну сарадњу са Црвеним Крстом Пожега, Полицијском станицом, Домом здравља Пожега, Удружењем грађана ФОРЦА, Културним центром Пожега, итд.

Значајна је сарадња са Црвеним Крстом јер се одвија свакодневно, прате се потребе корисника и изналази пут за задовољавање њихових потреба. За Центар је значајна могућност благовремене сарадње посебно када се неко од корисника изненада нађе у стању социјалне потребе када му је истовремено потребно обезбедити смештај, исхрану, одећу, ћебад и сл.

Потребно је истаћи да Центар нема капацитета за помоћ становништву у решавању стамбених проблема. Само у овом извештајном периоду је било 5 захтева стамбено необезбеђених појединаца и породица, корисника социјалне новчане помоћи или других социјалних давања, за смештајем. Адаптације стамбеног простора ни плаћање закупнине не може се регулисати средствима једнократних новчаних помоћи које обезбеђује Општина.

Председници месних заједница су веома значајни у реализацији помоћи нашим суграђанима и често се без њихове помоћи неке услуге не могу ни реализовати. Такође су битан извор информација у мапирању потреба корисника и планирања њихове заштите јер Центар припада малим центрима и нема запослено лице за аналитичко-истраживачки рад већ то раде запослени стручни радници који су ангажовани на пословима јавних овлашћења.

Када је реч о институцијама на нивоу Републике, битно је поменути да је Центар за социјални рад Пожега и у овом извештајном периоду наставио интензивну сарадњу са Републичким заводом за социјалну заштиту, центрима из Златиборског округа као и са центрима који у свом саставу имају домска одељења у циљу припрема за лиценцирање установе и запослених који ће бити обавеза одмах по усвајању одговарајућих правилника који регулишу ову област.

ДИРЕКТОР
Јовићевић Димитрије